

KUTAN'IN KONUŞMASI..

"Yanlış ve haksız bir karar..."

22 Haziran 2001

Anayasa Mahkemesi'nin Fazilet Partisi'nin temelli kapatılmasına ilişkin kararı açıklandıktan sonra, partili milletvekilleri TBMM'de grup toplantılarının yapıldığı salonda biraraya geldiler. Kapatılan FP'nin son genel başkanı Recai Kutun, milletvekillerine hitaben yaptığı konuşmada, partilerinin kapatılmasını "yanlış ve haksız bir karar" olarak değerlendirdi.

Kutan, "gönül ister ki, bu karar bütün toplumun benimseyeceği ve saygı olacağı bir karar olsun. Tarafsız ve insaf sahibi herkes, bu kararı yanlış ve haksız bir karar olarak değerlendirmektedir. FP'nin kapatılması sadece yanlış ve haksız bir hukuki işlem olarak ele alınamaz" diye konuştu.

Recai Kutun, kararın aynı zamanda Cumhuriyetin birarada yaşama esasına dayalı kuruluş felsefesine, çok partili siyasi hayata geçişle başlayan çoğulcu demokratik sürece ve adaylığın kabul edilmesiyle başlayan AB sürecine indirilen ağır bir darbe olarak tanımladı.

Kutan şunları kaydetti:

"Fazilet Partisi haksız bir şekilde kapatılmıştır. FP'yi siyaset dışı bırakan bu karar, bu ülkede daha bir süre serbest siyasetin yapılamayacağı anlamına gelmektedir. Fazilet Partisi'nin kapatılması, Türkiye'deki demokrasi ve hukuk arayışına indirilen bir darbedir. Bu nedenle bu durum, bu siyasi harekete gönül verenleri olduğu kadar; Türkiye'nin geleceğini demokraside arayan herkesin sorunudur. Türkiye'de, bu kararla birlikte kapatılan parti sayısı kırka ulaşmıştır; bu şekilde ülke siyasi partiler mezarlığı haline getirilmiştir."

Kapatılan Fazilet Partisi Genel Başkanı Recai Kutun'ın yaptığı konuşmanın metni: (22 Haziran 2001)

Anayasa Mahkemesinde iki yılı aşkın bir süreden beri görülen dava bitmiş ve Fazilet Partisi kapatılmıştır. Elbette bu karar, mahkeme kararıdır ve uygulanacaktır. Gönül isterdi ki bu karar, bütün toplumun saygı duyacağı bir karar olsun. Ama öyle değil; tarafsız, insaf sahibi herkes bu kararı, yanlış ve haksız bir karar olarak değerlendirmektedir.

Fazilet partisinin kapatılması, sadece yanlış ve haksız bir hukuki işlem olarak ele alınamaz. Bu karar, aynı zamanda Cumhuriyetimizin bir arada yaşama esasına dayalı kuruluş felsefesine, çok partili siyasi hayata geçişle başlayan çoğulcu demokratik sürece ve nihayet adaylığımızın kabul edilmesi ile başlayan AB üyeliği sürecine indirilen ağır bir darbedir.

"Yürürlükte olan Anayasa ve yasalar" elbette önemlidir. Ancak demokrasi ve hukuk devleti uygulamamızın sorunlu olduğu da herkes tarafından ifade edilmektedir. Nitekim, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, AB için hazırlamış olduğu [Ulusal Program](#)'da bunları kabul etmiş. Anayasa ve yasaları evrensel hukuk normlarına uygun hale getireceğini

bildirmiştir.

Demokrasi, insan hakları, özgürlükler ve hukuk devleti konusunda, insanlığın ortak değerleri olarak kabul edilen kriterler, [Evrensel İnsan Hakları Bildirgesi](#) ve [Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinde](#) toplanmıştır.

“Yürürlükte olan Anayasa ve Yasalar” bahanesi geçersizdir. Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni imzalamıştır ve bu sözleşme Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde onaylanarak usulüne göre yürürlüğe girmiştir, yani iç hukukumuzun bir parçasıdır. Anayasa'nın 90. maddesine göre kanun hükmünde olan bu sözleşmenin, Anayasaya aykırılığı iddiası ile Anayasa Mahkemesine bile başvurulamaz. Aynı sebeplerden dolayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararları da bağlayıcıdır.

Nitekim başta Cumhurbaşkanı olmak üzere Anayasa Mahkemesi Başkanı ve Yargıtay Başkanı gibi Yüksek Yargı üyesi olan hukukçular, konuşmalarında, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uyulması gerektiğini söylemişlerdir.

Fazilet Partisinin kapatılması, bu ülkedeki bir çok uygulama gibi, bize taraftar olsun karşı olsun, vicdan sahibi herkesi rahatsız etmiştir. Bu karar, sadece vicdanları rahatsız eden bir karar değil, aynı zamanda erişmek istediğimiz evrensel hukuk standartlarına aykırı bir uygulama niteliindedir.

Bu sadece bizim fikrimiz değildir. Dünya bunu söylüyor; erişmek istediğimiz Avrupa bunu söylüyor; [Kopenhag kriterleri](#) budur; Helsinki'de aday üye olurken bunu imzaladık, [Katılım Ortaklığı Belgesi](#) böyle istiyor; [Ulusal Program](#)'da bu sözü verdik. TBMM'ndeki beş partinin katılımı ile oluşan uyum komisyonu, ulusal program çerçevesinde Anayasayı incelemiş ve ilk etapta siyasi partiler hukukunu ilgilendiren maddeler dahil, [Anayasanın 37. maddesinin](#) Avrupa normlarına uygun hale getirilmesi kararına varmıştır. Nitekim, TBMM'nde meydana gelen bu gelişmeler, AB çevrelerinde de olumlu karşılanmıştır.

Ülkede ve dünyada bu olumlu gelişmeler olurken, Anayasa Mahkemesi'nden, hür dünyanın yönelimi ile uyuşmayan parti kapatma gibi demokrasi ve evrensel hukuk normlarına aykırı bir kararın çıkmış olması, ülkemizin inandırıcılığına gölge düşürmüştür.

Bir çok uzman hukukçu, özellikle düşünce ve ifade özgürlüğü ile örgütlenme hakkı konusundaki davalarda, [Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi](#) hükümlerinin uygulanması gerektiğini söylemektedir. Yüksek mahkemelerimizin, en azından içtihatlarını, dünyada gelişmekte olan bu hukuk normları paralelinde tesis etmeleri ve bu şekilde diğer mahkemelere yol göstermeleri gerekirken, tam tersine, dünya ve ülke gerçeklerinden kopuk kararlar almaları asla tasvip edilemez.

Yurttaşlarımızın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde açtıkları davaların büyük çoğunluğu Türkiye'nin aleyhine sonuçlanmıştır; bundan önce verilen parti kapatma kararlarının tamamı [Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine](#) aykırı bulunmuştur.

Bu durumda "Türkiye nereye gidiyor" sorusuna birilerinin cevap vermesi gerekiyor. Eğer bu sorunun cevabı “çağdaş uygarlıksa” o zaman bu cevabı verenlere, birilerinin, çağdaş

uygarlığa böyle gidilemeyeceğini anlatması gerekir.

Çağdaş uygarlıkla totaliter zihniyetin bağdaşmayacağı görülmelidir. Tek parti anlayışı ve ideolojik devletler 1940'larda kalmıştır. Hiç kimsenin Türkiye'yi 1940'lara geri götürme hakkı yoktur; esasen bu mümkün de değildir.

Bazı çevrelerce, Türkiye'de "tek parti olsun" ya da "bütün partiler birbirine benzesin isteniyor: nitekim insanlar da tektip yapılmaya çalışılıyor. Ama bu eşyanın tabiatına aykırıdır. Demokrasilerde esas olan farklılıktır bireydir. Bu nedenle demokrasilerde düşünceyi ifade özgürlüğü ile örgütlenme hakkı garanti edilmiştir. Siyasi partilerin demokratik sistemlerin vazgeçilmez unsurları olmasının esprisi budur. Tektip düşüncenin farklı farklı adlarla örgütlenmesi ile demokrasi olmaz; demokratik sistemin vazgeçilmez unsurları olan siyasi partiler, farklı düşüncelere sahip olan örgütlerdir; Demokratik ülkeler, farklı düşünceler taşıyan siyasi partileri olan ülkelerdir

Kimse kimseyi kandırmasın; açık ve samimi olalım: bu haliyle Türkiye'de demokrasi yoktur: Türkiye'de sadece demokrasi oyunu oynayanlarla Türkiye'yi demokratik bir ülke yapmaya çalışanlar vardır.

Fazilet Partisi haksız bir şekilde kapatılmıştır. FP'yi siyaset dışı bırakan bu karar, bu ülkede daha bir süre serbest siyasetin yapılamayacağı anlamına gelmektedir. Fazilet Partisinin kapatılması, Türkiye'deki demokrasi ve hukuk arayışına indirilen bir darbedir. Bu nedenle bu durum, bu siyasi harekete gönül verenleri olduğu kadar: Türkiye'nin geleceğini demokraside arayan herkesin sorunudur. Türkiye'de, bu kararla birlikte kapatılan parti sayısı kırka ulaşmıştır: bu şekilde ülke siyasi partiler mezarlığı haline getirilmiştir.

Türkiye, geçmişte yapılan yanlışlıkların mahcubiyetini yaşarken, 21. yüzyılda parti kapatmanın izahı olamaz. Demokrasilerde partileri millet kurar ve yine ancak millet kapatabilir.

Elbette mahkemenin gerekçeleri olacaktır. Anayasa mahkemesinin bir üyesi, bu davanın siyasi bir dava olduğunu söylemiştir. Nitekim bu ülkede, FP'ye oy versin vermesin herkes bu davanın hukuki olmaktan çok siyasi ve ideolojik mülahazalarla ele alındığı kanaatini taşıyacaktır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından hazırlanan [iddianamede](#), FP için "kan emici vampirler". "bünyeyi saran metastaz yapmış habis ur" gibi tabirlerin kullanılması ve iddianamenin mahkemeye sunulmadan önce, hukukun tüm teamülleri alt üst edilerek, bir basın toplantısı ile kamu oyuna açıklanmış olması, bu davanın nasıl bir ruh hali ve anlayışla açıldığını ortaya koymaktadır.

Fazilet Partisi, tek parti zihniyetini kabul etmediği için suçlanmaktadır; FP, farklı düşünmenin, demokrasinin ve hukukun mücadelesini verdiği için kapatılmıştır. Bunun ötesindeki tüm gerekçeler, "kaşının üstünde gözün var" mesabesindedir.

Bu ülkenin vicdanı. "Fazilet Partisi olmasaydı. ne olurdu?" sorusunu, dürüst bir şekilde kendisine sorduğunda, inanıyoruz ki, biz olmasaydık bir çok önemli şeyin eksik kalacağını anlayacak ve kabul edecektir.

Türkiye'nin yolsuzluk batağına saplandığı, hak etmediği ekonomik krizleri art arda yaşadığı, dışarıda itilip kakıldığı bir ortamda Fazilet Partisi, Türkiye'nin "onurlu ve büyük bir ülke" olma umudunu ayakta tuttu.

Bu ülkede siyasetin temiz kalınarak da yapılabileceğini biz gösterdik. Tarafları da karşıtları da, ekonomik krizlerden çıkmanın hiç olmazsa bir yolunun bulunduğunu, Fazilet Partisinde gördüler. Yine mahalli idarelerde hizmetin nasıl yapılacağını biz gösterdik

Mecliste ve meydanlarda bu milletin hukukunu biz savunduk; Millettin aleyhine çıkarılan kanunları Anayasa Mahkemesi'ne biz götürdük. Ekonomik krizler ve baskıcı uygulamalarla bunalan toplum kesimlerinin sözcülüğünü biz yaptık. İşçilerin, memurların, çiftçilerin, esnafın, dürüst sanayici ve iş adamlarının, emekli dul ve yetimlerin dertlerini biz dert edindik

Fazilet Partisi hiçbir ayırım yapmaksızın her kesimde insanın demokratik ve insani haklarının korunması için çalıştı, bunun için risk aldı, bedel ödemeye hazır olduğunu gösterdi: hoş görü, barış ve kardeşliğin açık örneklerini ortaya koydu.

"Fazilet Partisi olmasaydı, ne olurdu?" sorusunun cevabı kolay geçiştirilemez.

"Fazilet Partisi olmasaydı" bu ülkenin hırsızlıklarla, yolsuzluklarla dolu bir dönemi karanlıkta kalacaktı.

"Fazilet Partisi olmasaydı" bu ülkenin insanlarına ekonomik krizden dış politikaya kadar bir dizi yalan. "ulusal çıkarlar ve hikmet-i hükümet" adına yutturulacaktı.

"Fazilet Partisi olmasaydı" Türkiye'de çağdaşlık adına bir demokrasi oyunu oynandığını kimse bilemeyecekti.

Fazilet Partisi bu oyunu bozmuştur. Yıllardır bu milletin değerlerini ve kaynaklarını sömüren, ülkeyi geri bırakan, insanımıza demokrasiyi, hukuku ve en az bunlar kadar önemli bir şeyi, kardeşliği esirgeyen anlayışın oyununu bozmuş, ipliğini pazara çıkarmıştır.

Hiç kimsenin kuşkusu olmasın ki bu yaşadıklarımız, oyun bozmanın faturasıdır.

Herkesin şunu çok iyi bilmesinde, siyasal tarihin şu gerçeği kaydetmesinde yarar vardır. Hiçbir vicdan sahibi bizim suç işlediğimizi iddia edemez. Türkiye'nin belini büken, halkı fakirleştiren yolsuzluklar ve soygunlarla bizim bir ilişkimiz olmadı; gece yarılarında ülkenin bankalarını biz pazarlamadık; banka hortumcularının, kredi batıranların, mafya liderlerinin telefon defterlerine bizim isimimiz düşülmedi.

Bu siyasi hareket bu ülkede, kalkınma ve refahı, hukuku, adaleti ve adil dağıtımı, millete ve değerlerine saygıyı ve kardeşliği savunmuştur Farklılıkların ülkenin zenginliği olduğunu kabul ettik; inancı, etnik menşei, bölgesi, siyasi görüşü ne olursa olsun bu ülkede yaşayan insanların temel haklarının garanti altına alınması gerektiğini söyledik. Terörü ve şiddeti asla tasvip etmedik; aksine barışın ve kardeşliğin teminatı olduk.

Cumhuriyete karşı kalkışma iddiası, sadece bir iftiradır. Biz, Anayasanın 2. maddesinde

vaz edilen devletin temel niteliklerinin evrensel ölçütlere göre yorumlanıp uygulanmasını istedik Evrensel ölçütler göz ardı edilirse ülkede huzur ve saadet olmaz, dedik.

Her şeyi milletin önünde söyledik ve yaptık, hiç kimse söyleyip yapmadığımız bir şeyi bize atfedemez. Yine hiç kimse kendisini, bize meşruiyet sağlama konumunda görmesin. Meşruiyet kaynağı millettir ve biz tam da bu kaynağın kalbindeyiz.

Milletin vicdanının kabul etmediği bu kapatma kararı, Fazilet Partisini Fazilet Partisi yapan değerleri, bu partiyi insanlarımızın gözünde farklı ve ayrıcalıklı kılan ilkeleri ortadan kaldıramaz.

Herkes biliyor ki, gerekçeler ne olursa olsun Fazilet partisi, şu veya bu partinin devamı olduğu için, şu veya bu suçun odağı olduğu için değil, bu milleti yüzyıllardan beri ayakta tutan değerlerin; bu değerleri evrensel değerlerle bütünleştirip geleceğe taşıma ilkesinin savunucusu olduğu için kapatıldı.

Fazilet Partisi, bir partinin devamı olduğu için değil, bu ülkenin yönetim mekanizmalarına çöreklenen tek parti zihniyetiyle mücadele anlayışının devamı olduğu için kapatıldı.

Tekrar ediyorum: bu ülkede meşruiyetin kaynağı millettir; önemli olan milletin vicdanında açık kalmaktır.

Bu ülkede birden çok parti olacaktır, bu ülkede demokrasi tesis edilecektir; bu ülkeyi bu millet; bu milletin seçtiği temsilciler yönetecektir. Bu ülkede hukuk, adalet, insan onuru ayağa kalkacaktır. Bu ülkede bazı tarihi kararlar hala milletin vicdanını rahatsız ediyor: bu karar da milletin vicdanında şimdiden mahkum edilmiştir. Biz değil, milletin demokrasi ve hukuk arayışına karşı çıkanlar tarihin çöp sepetine atılacaktır.

Fazilet Partisi marjinal bir fikir kulübü değildir; 6 milyona yakın seçmenden oy almış tarihsel kökleri olan bir siyasi partidir Yağmaya, talana, fakirliğe, baskıya, haksızlığa, hukuksuzluğa itirazımız sürmektedir. Bu milleti, bu milletin değerlerini küçük gören, inançların ve düşüncelerin üzerine baskı kuran, milletin dinamizmini dumura uğratan tek parti anlayışını aşmak için, arkamızdaki milyonlarla birlikte yolumuza devam edeceğiz. Türkiye insanının refahtan daha fazla pay alması, inandığı ve olduğu gibi ama onurlu bir dünya vatandaşı olarak yaşayabilmesi yönündeki talebimizden asla vazgeçmeyeceğiz.

Hakkımızda verilen karar bizi ne utandırıyor ne de kaygılandırıyor. Uğradığımız haksızlık, bu ülke için önerdiğimiz değişim ve bu ülke insanlarına vaat ettiğimiz geleceğin gücünü ispatlıyor.

İnanıyoruz ki halkımız, bir yol bulacaktır ve bu yol herkesi demokrasi, hukuk ve kardeşlik çizgisinde buluşturacaktır.

Şimdi timsah gözyaşı dökenlere, “biz elimizden geleni yaptık, ama olmadı” diyenlere seslenmek İstiyorum. Hayır, doğru söylemiyorsunuz. Millettin size emanet ettiği yetkileri zamanında ve doğru olarak kullanmadınız; milletin iradesine sahip çıkamadınız, yasama yetkinize müdahaleye göz yumdunuz, en kötüsü bu kapatma kararından siyasi rant çıkarmak istediniz; bunun için işi ağırdan aldınız. Çünkü siz demokrasi oyunu oynuyorsunuz, demokrasi isteğinizde samimi değilsiniz. Hiç şüpheniz olmasın ki bunun

bedelini ödeyeceksiniz; bu millet size hak ettiğini verecektir.

Sözlerimi bitirirken teşkilat mensuplarımıza ve seçmenlerimize sesleniyorum. Davamız milletin saadetini temin davasıdır; bunun için çalıştık ve çalışmaya devam edeceğiz. Bu davanın sahibi sizsiniz; bu hareketi buralara siz taşıdınız. Gecenizi gündüzünüze kattınız, sokaklara meydanlara siz çıktınız, köyleri ev ev siz gezdiniz; çoluk çocuğunuzun nafakasından siz ayırdınız.

Şunu bilmenizi istiyorum: bilerek bir yanlış yapmadık; sizi mahcup edecek, başınızı eğdirecek bir suç işlemedik; keşke şunu yapmasaydık diyeceğimiz bir hareketimiz olmadı.

Evet Partimiz kapatıldı ama asla yenilmedik. Yenilgi psikolojisi size yakışmaz. Bu yolda onurumuzla yürüdük... Asil yenilgi onuru kaybetmektir. Allah'a hamd olsun, siz de, emaneti teslim ettiğiniz ben ve arkadaşlarım da, onurumuza hanel getirecek bir davranışta bulunmadık.

Zafer kutlamaları da yaptık ama daha çok ağıtlar düştü payımıza. Bu sadece bizim için değil: hak hukuk arayanların kaderidir bu. Sevgilerinin karşılığında bir şey istemeyenler binlerce yıldan ben bu kadere yaşamışlardır. Yenildiler sanılır ama biz koşmaya devam ederiz ve ne garip, galip gibi görünenler teker teker silinirken sahneden, biz hep kalırız. Parçalanmış bir ziynet kutusu gibi tarihin her köşesine bir mücevher bıraktık; biz döşüyoruz güzelliklerin yolunu.

Unutmayınız ki ancak büyük bir davanın mensupları onurlarını ve vakarlarını koruyabilir. Sizler büyük bir davanın mensubusunuz. Bu dava, asla mahkemelerde verilen kararlarla kayıtlı olamaz. Bu büyük davanın mensupları zamanın getirdiği esintilerle savrulmazlar.

Bir tehlike yok değil... sağdan soldan duyacaksınız; kulaklarınıza fısıldanacak, olmadı denilecek, olmuyor denilecek... şöyle yapmayın şu şekilde davranmayın denilecek, filan şöyle dediği için, filan böyle yaptığı için olmadı denilecek. Sizi birbirinize düşürmeye çalışacaklar, sizin içinize yenilgi psikolojisi ekecekler; sahte kurtuluş reçeteleri sunacaklar, uzlaşın diyecekler.

Değerli Kardeşlerim;

Siz büyük bir davanın mensuplarıdır; çok çetin yollardan geldiniz... ama en çetin sınav fitnededir, nifaklıdır.

Evet en zor görev yine size düşüyor; nifak tehlikesini de siz savuşturacaksınız.

Hiç kuşkunuz olmasın ki, her şeye rağmen çok yol katedilmiştir; haksızlık ve zulmün daha fazla ayakta durması mümkün değildir. Size sabır, soğukkanlılık ve kararlılık öneriyorum; Kimse itidalini kaybetmesin, yasalar içinde kalın, hiçbir taşkınlığa meydan vermeyin, sukunet ve olgunluğunuzu koruyun. Böyle olun; böyle olduğumuz için varız ve yolumuza devam ediyoruz. Bunun için yenilgi gibi görünenler, zaferlerden de parlak oluyor.

Sabır, soğukkanlılık ve kararlılıklarımızı birleştirirsek asla zarar edenler olmayacağız.

Partimizin kapatılmasına değil, milletimizin tedirgin edilmesine, saadetinin geciktirilmesine üzülmüyoruz. Ülkenin kaosa, taşıyamayacağı şartlara sürüklenmesine üzülmüyoruz.

Ama bütün bunlar birer şekilden ibarettir; aslolan milletin demokrasi, insan hakları ve hukuk isteğinin canlı olmasıdır.

Bu kararın yangından mal kaçırılır gibi alel acele verilmesi tüm hukukçular ve aydınlar tarafından eleştirilmektedir; herkes Fazilet Partisi'nin kapatılması için hiçbir sebebin olmadığını ifade etmiştir; bu kararın ülke çıkarları ile bağdaşmadığında toplumun tüm kesimlerinde oy birliği vardır.

Demokrasi içerisinde millet gayesini gerçekleştirecektir, demokrasi ve hukuk mücadelesi mutlaka kazanılacaktır. Şimdi bunun için her zamankinden daha çok ümitliyiz. Ve yüz yıl sonra Namık Kemal'in dizeleriyle haykırıyoruz:

Ne mümkün zulm ile bidat ile imhavı hurriyet
Çalış idraki kaldır muktedirsен ademiyyetten.

Demokrasinin yerleşip kök saldığı, hukukun üstünlüğünün esas olduğu, insan hakları ve özgürlüklerin tam ve kamil manada yaşandığı, mazlumların haklarının korunduğu, işkencenin, kötü muamelenin yapılamadığı, kalkınmış, halkı refah içinde aydınlık ve yaşanabilir bir Türkiye için yola devam ediyoruz.

Allah'a emanet olun.